

**REGULAMENTUL ARIEI NATURALE PROTEJATE DE INTERES NAȚIONAL
2.206. PEȘTERA TĂUȘOARE ȘI AL SITULUI DE IMPORTANȚĂ COMUNITARĂ
ROSCI0193 PEȘTERA TĂUȘOARE**

Art. 1.

(1) Situl de importanță comunitară ROSCI0193 Peștera Tăușoare a fost instituit prin Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1.964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, cu modificările ulterioare.

(2) Aria naturală protejată 2.206. Peștera Tăușoare a fost instituită prin Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate.

(3) Aria naturală protejată Peștera Tăușoare este inclusă integral în situl de importanță comunitară ROSCI0193 Peștera Tăușoare.

(4) Situl de importanță comunitară ROSCI0193 Peștera Tăușoare și aria naturală protejată 2.206. Peștera Tăușoare se supun prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare.

(5) Harta peșterii este prevăzută în anexa nr. 1.

Art. 2.

Scopul instituirii regimului de protecție îl constituie protejarea valorilor peisagistice, mineralogice, speleotemelor calcitice și sulfatice, depozitelor de aluviuni, speciilor de animale, sistemelor biologice din subteran și morfologiei endocarstului, depozitelor fosilifere, reducerea spre minim a impactului factorului antropic asupra sistemului endocarstic prin implementarea unor reguli de vizitare, explorare și documentare, precum și menținerea stării de conservare a celor cinci specii de chiroptere care hibernează în peșteră.

Art. 3.

(1) Limitele sitului de importanță comunitară ROSCI0193 Peștera Tăușoare se suprapun peste limitele ariei naturale protejate de interes național Peștera Tăușoare și sunt prevăzute în anexa nr. 2.

(2) Limitele sitului de importanță comunitară ROSCI0193 Peștera Tăușoare au fost stabilite prin Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1.964/2007, cu modificările ulterioare.

Art. 4.

(1) Actualizarea documentațiilor de amenajare a teritoriului și urbanism pentru comunele și suprafețele acestora incluse în perimetrul sitului ROSCI0193 Peștera Tăușoare și a ariei naturale protejate 2.206. Peștera Tăușoare se face de către autoritățile administrațiilor publice responsabile, prin integrarea în aceste documentații a prevederilor referitoare la situl de importanță comunitară menționat și la aria naturală protejată de interes național.

(2) Modificarea și actualizarea documentațiilor de amenajare a teritoriului și urbanism menționate la alin. (1) se fac cu avizul custodelui sitului ROSCI0193 Peștera Tăușoare și al ariei naturale protejate 2.206. Peștera Tăușoare, pentru asigurarea conformității cu prevederile Planului de Management.

(3) Documentațiile de amenajare a teritoriului și urbanism menționate la alin. (1) modificate și/sau actualizate de către autoritățile administrațiilor publice locale menționate la alin. (1) vor include în piesele grafice/desenate și limitele sitului ROSCI0193 Peștera Tăușoare și ale ariei naturale protejate 2.206. Peștera Tăușoare.

Art. 5.

(1) Responsabilitatea administrării sitului de importanță comunitară ROSCI0193 Peștera Tăușoare revine Complexului Muzeal Bistrița-Năsăud, denumit în continuare custode, în conformitate cu Convenția de custodie nr. 0012/2010, încheiată între instituția sus-numită și autoritatea publică centrală pentru protecția mediului.

(2) În baza convenției de custodie, custodele elaborează regulamentul și planul de management al sitului și urmărește respectarea acestora, în conformitate cu statutul de arie naturală protejată.

(3) În scopul desfășurării unei activități eficiente, custodele elaborează următoarele documente:

a) registrul de vizitare - care cuprinde date referitoare la vizitele executate în subteran, data, ora intrării și ieșirii, participanți, obiectivele și scopul vizitei, traseu, activități;

b) registrul de convenții - care cuprinde convențiile de colaborare între custodele ariei protejate și instituțiile care desfășoară activități științifice de monitorizare, cercetare, documentare sau alte scopuri special aprobate prin procedura în vigoare (Comisia Patrimoniului Speologic și custodele ariei protejate);

c) dosarul fișelor de instructaj - care cuprinde fișele de instructaj. Înainte de fiecare pătrundere în peșteră, custodele efectuează în mod obligatoriu instructajul în legătură cu protecția în timpul vizitei, normele de comportament speologic, echipament personal, măsuri de prim ajutor, prealertă și alertă în caz de accident speologic, asumarea răspunderii proprii. Fiecare participant semnează fișa de instructaj, care se păstrează la dosarul întocmit de custode.

Art. 6.

(1) Pe suprafața ROSCI0193 Peștera Tăușoare sunt permise doar lucrările silvice menționate în amenajamentele silvice.

(2) Pentru a nu fi afectate procesele naturale din aria naturală protejată, se interzice exploatarea forestieră a pădurii cuprinse în cele 71 de hectare de protecție, pădurea aflându-se în proces de regenerare naturală.

Art. 7.

(1) Recoltarea probelor de orice fel – mineralogice, biologice, fosilifere – se face doar în scop științific, cu aprobarea Comisiei Patrimoniului Speologic și a custodelui.

(2) În cazul studiilor/cercetărilor care necesită date/informații privind situl ROSCI0193 Peștera Tăușoare, se încheie între părți un contract care să asigure accesul custodelui la rezultate în vederea utilizării lor în activitatea de management a sitului. Contractul prevede respectarea drepturilor de autor și de proprietate intelectuală conform legislației în vigoare. Clauzele contractului se stabilesc de comun acord de către părți. Dreptul asupra utilizării rezultatelor se stabilește prin contract.

Art. 8.

Participanții la activitățile speologice vor fi echipați cu echipamentul minim individual prevăzut în anexa nr. 3.

Art. 9.

Participanții la activitățile speologice respectă următoarele reguli de vizitare:

(1) În afara peșterii:

a) se vor oferi vizitatorilor informații despre *chiroptere*, menite să reducă curiozitatea și presiunea „in situ” asupra liliecilor și totodată să educe vizitatorii în scopul conștientizării și protejării lor;

b) se va încuraja comportamentul pro-natură, de protejare a viețuitoarelor în și împreună cu mediul lor;

- c) explicațiile referitoare la lilieci, precum și avertizările necesare se realizează în afara peșterii, în spațiul destinat constituirii grupului;
 - d) se semnează fișa de instructaj de către persoanele care intră în peșteră.
- (2) În interiorul peșterii:
- a) se respectă poteca și nu se permite risipirea vizitatorilor;
 - b) este obligatorie ocolirea coloniilor de lilieci sau a liliecilor solitari;
 - c) se interzice iluminarea directă a liliecilor, iar atunci când este posibil, se asigură obscuritatea în zona coloniei de lilieci;
 - d) se interzice atingerea liliecilor;
 - e) se interzice fotografierea cu blitz a exemplarelor solitare și a coloniilor și nu se filmează liliecii. În ambele cazuri excepțiile sunt permise doar în condiții reglementate și autorizate de forurile competente;
 - f) se delimitează căi de acces înguste, de 40-50 cm, la o distanță minimă similară față de pereții peșterii, care să protejeze liliecii care hibernează la înălțimi de 1-1,5 m, unde sunt complet expuși riscului de a fi deranjați sau chiar acroșați din mers;
 - g) se interzice trecerea pe sub / sau la distanțe mai mici de 50 cm de exemplarele solitare și la mai puțin de 1 m de colonii;
 - h) trecerea prin apropierea liliecilor se face rapid și în liniște, cu evitarea staționării, cu excepția cazurilor special autorizate, care se rezumă la cercetare, salvări, echipări de siguranță sau protecție;
 - i) se limitează conversația și producerea oricărui zgomot. Se vorbește în șoaptă și doar dacă este absolut necesar;
 - j) se reduce intensitatea luminii în apropierea liliecilor și se direcționează spotul luminos doar spre potecă;
 - k) este interzisă introducerea și abandonarea în peșteră a oricărui material alohton, inclusiv cele de natură organică;
 - l) este interzisă pătrunderea în peșteră cu salopetă murdară cu argilă și/sau material organic din alte peșteri, pentru a nu produce o eventuală contaminare microbiană sau de altă natură.

Art. 10.

(1) Peștera Tăușoare se clasifică în două sectoare distincte:

- a) Sector de peșteră cu clasă de protecție A;
- b) Sector de peșteră cu clasă de protecție B.

(2) Sectorizarea internă a Peșterii este prevăzută în Anexa nr. 4 - Harta privind sectorizarea peșterii Tăușoare.

(3) În intervalul 15 octombrie – 15 aprilie, respectiv perioada de hibernare a speciilor de lilieci, este restricționat accesul în aceste sectoare de peșteră, cu excepția situațiilor în care este necesară monitorizarea speciilor de chiroptere, privind starea de conservare a acestora sau alte activități științifice.

Art. 11.

(1) Sectorul de peșteră cu clasă de protecție A cuprinde segmente de galerie de mare importanță științifică (formațiuni de gips, minerale rare, fosile, specii protejate de lilieci, speleoteme deosebite), în care nivelul intervenției antropice (speoturism) a fost redus și/sau urmează să fie strict controlat conform prevederilor legale.

(2) Sectorul de peșteră A include toate galeriile sau sectoarele de galerii care au colonii de chiroptere în perioada în care acestea sunt prezente, respectiv Galeria de Înaintare și diverticulele acesteia, până la Turnul Gotic, la care se adaugă Sala Bilelor, Sala de Mese (parțial), Galeria Florilor de Gips și Sala Ursului de Cavernă.

(3) În sectorul de peșteră cu clasă de protecție A este interzisă desfășurarea oricăror activități umane, cu excepția activităților de explorare speologică, cercetare științifică, turism speologic specializat sau de documentare, realizate cu avizul Comisiei Patrimoniului Speologic și cu avizul administratorului ariei naturale protejate, cu limitările descrise în Planul de management și în Regulament, în perioada 16 aprilie – 14 octombrie.

(4) În zona fosiliferă cu valoare paleontologică din Sala Ursului de Cavernă este interzisă deplasarea pe planșeul orizontului fosilifer.

(5) Prin excepție de la alin. (4), cercetătorii care accesează situl paleontologic în interes științific și nu au posibilitatea de a ocoli planșeul orizontului fosilifer din această sală se pot deplasa pe suprafața acestuia.

Art. 12.

(1) Sectorul de peșteră cu clasă de protecție B cuprinde cele mai valoroase bunuri ale patrimoniului speologic din interiorul ariei naturale protejate și cuprinde cea mai mare parte a galeriilor din Peștera Tăușoare, mai puțin galeriile de peșteră incluse în sectorul cu clasă de protecție A.

(2) Sectorul de protecție B este constituit din toate galeriile și sălile care nu fac parte din clasa de protecție A, adică din tot restul cavernamentului. Aceste sectoare și săli sunt: Zona vestibulară a intrării, Galeria Paralelă, Galeria de Înaintare de la intersecția cu Galeria Paralelă și până la Sorbul Vechi, cu toate diverticulele, Galeria Vălenaș, Galeria Belgienilor și Sistemul Elevilor, Galeria Celor 700 de pași, Galeria Cosmuța, Galeria Săritorilor, Galeria Kilometru, Sala Muntelui, Galeria Gipsului, Sistemul Nou, Sala Leon Bârte, Galeria Noroioasă, Galeria Albă.

(3) Pe sectorul de peșteră de clasă de protecție B constituit din Galeria Cosmuța, Galeria Săritorilor, Galeria Kilometru, Sala Muntelui, Galeria Gipsului, Sistemul Nou, Sala Leon Bârte, Galeria Noroioasă, Galeria Albă și Sistemul Elevului sunt permise activități ecoturistice, în perioada 16 aprilie – 14 octombrie.

(4) În sectorul de peșteră cu clasă de protecție B sunt interzise orice forme de exploatare sau utilizare a bunurilor patrimoniului speologic, precum și orice amenajare, cu excepția celor destinate activităților de cercetare științifică.

(5) În sectorul de peșteră cu clasă de protecție B se pot desfășura următoarele activități:

- a) activități științifice și educative;
- b) activități de ecoturism care nu necesită realizarea de construcții sau echipări speologice;
- c) activități de explorare speologică în baza aprobării Comisiei Patrimoniului Speologic și a custodelui;
- d) intervenții în scopul reabilitării unor sectoare de galerie degradate, în baza aprobării Comisiei Patrimoniului Speologic și a planului de acțiune elaborat în acest scop de administrator, pe sectorul de peșteră de clasă de protecție B, constituit din Galeria Cosmuța, Galeria Săritorilor, Galeria Kilometru, Sala Muntelui, Galeria Gipsului, Sistemul Nou, Sala Leon Bârte, Galeria Noroioasă, Galeria Albă și Sistemul Elevului.

Art. 13.

(1) În perioada de hibernare a liliecilor, corespunzătoare intervalului 15 octombrie-15 aprilie, se impune limitarea intrărilor în Peștera Tăușoare. Singurele intrări autorizate sunt cele în scop de monitorizare a coloniilor de *chiroptere*, cercetare sau alte scopuri special autorizate. Autorizarea se face prin Comisia Patrimoniului Speologic, fiind aprobate ulterior de custode în baza regulamentului și a planului de management.

(2) Totalul persoanelor care pot intra în peșteră în perioada de hibernare este de maxim 28 de persoane.

(3) În perioada de hibernare intrarea în peșteră se poate face în grupuri de maxim 5 persoane, fără personalul însoțitor, după cum urmează:

- a) vizite de monitorizare din timpul iernii - 2 vizite monitorizare (conform metodologiei standard) x 5 persoane = 10 persoane, la care se adaugă maxim două persoane ghid pentru fiecare intrare, total 14 persoane;
- b) vizite de cercetare sau alte scopuri special aprobate prin procedura legală aflată în vigoare (Comisia Patrimoniului Speologic și Custode în baza regulamentului și a planului de management) - maxim 2 intrări x 5 persoane = 10 persoane, la care se adaugă maxim două persoane ghid pentru fiecare intrare, total 14 persoane.

Art. 14.

(1) În sezonul speoturistic, respectiv perioada 16 aprilie – 14 octombrie, vizitele în Peștera Tăușoare pot totaliza un număr maxim de 158 de persoane.

(2) În această perioadă, intrările în peșteră se realizează după cum urmează:

- a) pentru speoturism – în medie 2 intrări pe lună, cu un interval minim între vizite de 10 zile. Prin urmare, numărul maxim de participanți la activitățile de turism educativ admiși pe parcursul sezonului de vară va fi de maxim 120 persoane (12 intrări x 10 persoane=120) la care se adăgă personalul însoțitor (ghidaj asigurat de maxim două persoane/grup: 12 intrări x 2 persoane = 24 persoane). Totalul persoanelor pentru speoturism, 144 persoane.
- b) pentru vizitele de monitorizare din timpul verii - 2 intrări monitorizare (conform metodologiei standard) x 5 persoane = 10 persoane, la care se adaugă maxim două persoane ghid per tură: 2 intrări x 2 persoane = 4 persoane. Totalul maxim al persoanelor pentru vizite de monitorizare, 14 persoane.
- c) pentru vizitele de cercetare sau alte scopuri special aprobate, în condițiile legii și în limita autorizărilor primite.

Art. 15.

(1) Perioada de vizită nu trebuie să depășească 24 ore și se exclud bivuacurile subterane, fără o temeinică justificare științifică. Aceasta înseamnă un maxim permis de 18 intrări x 24 ore = 432 ore, la care se mai pot adauga celelalte solicitări argumentate, din afara perioadei de hibernare.

(2) Perioada de staționare în Sala de Mese nu trebuie să depășească 120 de minute pentru grupuri mai mici de cinci persoane (fără personalul însoțitor) și 60 de minute pentru grupuri mai mari.

(3) În zona vestibulară, folosită de lilieci pentru hibernare, precum și în zonele cu valoare științifică deosebită (mineralogică, fosiliferă și faunistică) se trasează cu benzi sau prin alte metode traseul turistic și speologic. Marcarea se impune pentru protejarea mirabilitului din Sala de Mese, a speleotemelor din tavanul Sălii Bilelor, a oulofolitelor din Galeria Gipsului, a depozitelor fosilifere din Sala cu Oase. Ghidul/custodele veghează asupra respectării potecii turistice marcate sau consacrate prin tasarea realizată prin vizitarea peșterii, de la descoperire și până în prezent.

(4) Pătrunderea oricărei echipe în peșteră, indiferent de natura vizitei, se va face doar sub supravegherea și cu participarea custodelui sau a ghizilor numiți de acesta, cu menționarea în registrul de vizită a datelor de traseu, precum și descrierea activității științifice, documentare, ecologice ori explorative desfășurate.

(5) Custodele are obligația ca înaintea fiecărei activități speologice să anunțe structurile de salvare din mediul subteran, prin rețeaua de prealertă, în vederea asigurării eficienței maxime a unei eventuale intervenții de salvare, în conformitate cu prevederile Legii nr. 402/2006 privind prevenirea accidentelor și organizarea activității de salvare din mediul subteran speologic.

(6) În timpul efectuării activităților speologice de orice natură este obligatorie izolarea în interiorul peșterii a echipelor, prin închiderea porții principale de acces.

(7) Custodele sau ghidul poate întrerupe în orice moment oricare dintre activitățile speologice și poate solicita echipei părăsirea peșterii, dacă circumstanțele scot în evidență că securitatea peșterii sau a echipei e pusă în pericol.

Art. 16.

Prin excepție de la art. 10, 11, 12 se acceptă intrări suplimentare în peșteră pentru cercetare științifică sau alte scopuri speciale, pe tot parcursul anului, în condițiile legii, autorizate prin Comisia Patrimoniului Speologic și aprobate de custode în baza regulamentului și a planului de management, precum și intervențiile de urgență realizate ca urmare a unor posibile accidentări.

Art. 17.

Custodele poate institui un sistem de tarife, conform prevederilor legale în vigoare. Tarifele se afișează la sediul custodelui.

Art. 18.

(1) Constatarea faptelor ce constituie contravenții și aplicarea sancțiunilor se fac de către custode și de către personalul altor instituții ale statului, în baza competențelor legale. Personalul autorizat în acest sens își dovedește identitatea cu legitimații emise conform legii.

(2) Nerespectarea prevederilor prezentului regulament se sancționează conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare, și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 19.

Verificarea respectării prezentului regulament se face de custode sau de alte persoane, potrivit legislației în vigoare. Personalul autorizat să verifice respectarea regulamentului își dovedește identitatea cu legitimații emise conform legii.

Art. 20.

Custodele pune la dispoziția publicului interesat și a autorităților publice locale prezentul regulament.

Art. 21.

Prezentul regulament poate fi modificat inclusiv la propunerea custodelui, conform legislației în vigoare.

Anexa nr. 1 -Harta peșterii

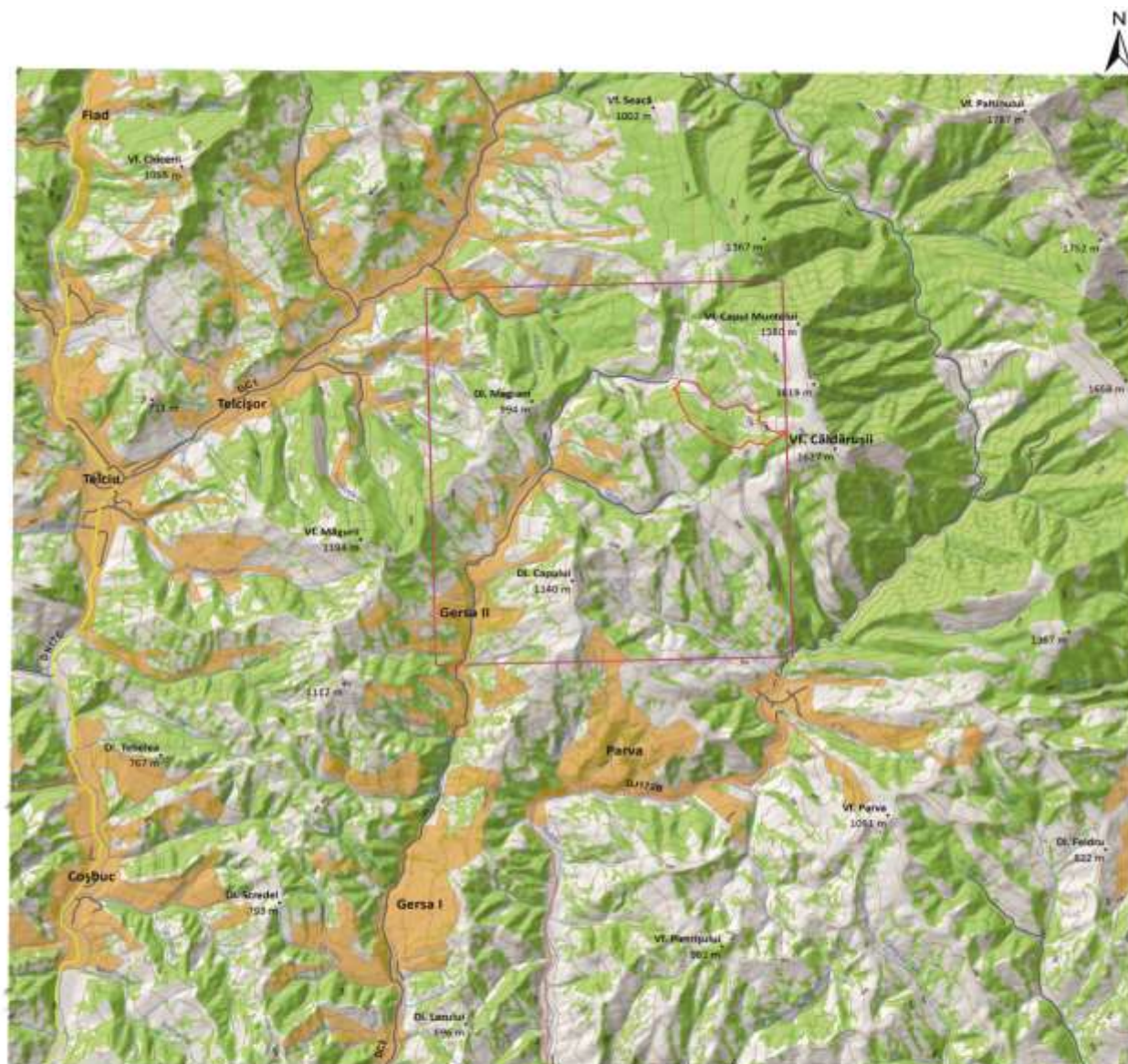
Harta peșterii de la de la Izvorul Tăușoarelor - proiecție în plan

LEGENDA

barăniș/cascadă	gauri
pulverulent	nisip, piatră
cuarț, cuarț iliac (I - Myotis, II - Rhinolophus)	argilă
cota relativă	trichite
curs apă	clustere
fosile	planșeu concreționat, scurgeri peretale
strat de piatră, probivărie	amenajare (scara, pod)
stalactite	linie pantă
stalagmite	

Anexa nr. 2 - Limitele ariei naturale protejate de interes național 2.206. Peștera Tăușoare și al
sitului de importanță comunitară ROSCI0193 Peștera Tăușoare

Legendă

•	Vârful		Localități
—	Drum comunal		Limită ariei protecție
—	Drum județean		Habitat de hrănire al chiropterelor
—	Drum național		Împădurit
—	Râuri		Neimpădurit
—	Curbe de nivel		

Anexa nr. 3 Lista echipament speologic minim individual

1. Cască cu jugulară în formă de Y, cu două surse de lumină independente și funcționale, exclusiv electrice, (două frontale electrice separate, din care una va fi folosită ca sistem principal, va avea un nivel de iluminare minim similar cu o frontală de tip Duo Led 14 și va fi fixată permanent pe cască, prin suporturi neinflamabile). Nu sunt acceptate ca sistem principal de iluminare frontalele fără specificații tehnice: rezistența la umezeală, șocuri, autonomie;
2. Accesorii (becuri și acumulatori sau baterii de rezervă);
3. Echipament de protecție - combinezon speologic, mănuși și cizme de cauciuc;
4. Lenjerie de corp - subcombinezon cu proprietăți termice;
5. Sac de transport materiale de tip speologic ("banană")
6. Folie de supraviețuire;
7. Sac menajer pentru igienizare;
8. Un primus cu gaz pentru gătit și încălzit la fiecare al treilea speolog.

Anexa nr. 4 - Harta privind sectorizarea peșterii Tăușoare

